

Mål T-7/89

Hercules Chemicals NV-SA
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Konkurrens — begreppen avtal och samordnade förfaranden —
kollektivt ansvar”

Sammanfattning av domen

1. *Konkurrens – administrativt förfarande – tillgång till handlingarna – kommissionens skyldighet enligt de regler som den själv fastställt i en rapport om konkurrenspolitiken*
2. *Konkurrens – konkurrensbegränsande samverkan – avtal mellan företag – begrepp – enighet i fråga om det kommande beteendet på marknaden (artikel 85.1 i EEG-fördraget)*
3. *Konkurrens – konkurrensbegränsande samverkan – förbud – konkurrensbegränsande samverkan med verkan efter det att den formellt upphört – tillämpning av artikel 85 i fördraget (artikel 85 i EEG-fördraget)*
4. *Konkurrens – konkurrensbegränsande samverkan – samordnat förfarande – begrepp- samordning och samarbete som är oförenliga med varje företags skyldighet att självständigt bestämma sitt beteende på marknaden – möten mellan konkurrenter i syfte att utbyta upplysningar som är av avgörande betydelse för utarbetandet av deltagarnas affärsstrategi (artikel 85.1 i EEG-fördraget)*
5. *Konkurrens – konkurrensbegränsande samverkan – komplex överträdelse som innehåller delar som utgör avtal och delar som utgör samordnat förfarande – enhetlig karakteristik som ”ett avtal och ett samordnat förfarande” – tillåtlighet – betydelse för bevisningen (artikel 85.1 i EEG-fördraget)*

6. *Konkurrens – konkurrensbegränsande samverkan – samordnat förfarande – påverkan på handeln mellan medlemsstater – skall bedömas totalt och inte med avseende på var och en av deltagarna (artikel 85.1 i EEG-fördraget)*
7. *Institutionernas rättsakter – motivering – hänvisning till yttranden som skall inhämtas – skyldighet – räckvidd – beslut om tillämpning av konkurrensreglerna – förhørsombudets yttrande – är inte ett yttrande som skall inhämtas (artikel 190 i EEG-fördraget)*
8. *Konkurrens – böter – belopp – fastställelse – kriterier – företagets tidigare beteende (artikel 15.2 i rådets förordning nr 17)*
1. Så snart kommissionen, utöver vad som krävs för iakttagandet av rätten till försvar, har fastställt ett förfarande för tillgång till handlingarna i ett konkurrensmål samt formulerat och tillkännagivit reglerna för detta förfarande i någon av sina rapporter om konkurrenspolitiken, får kommissionen inte avvika från de regler som den själv ålagt sig. Den skall således till de företag som omfattas av ett förfarande enligt artikel 85.1 i fördraget lämna ut samtliga handlingar, antingen de är till sökandens fördel eller ej, som den inhämtat vid undersökningen med förbehåll för andra företags affärshemligheter, kommissionens interna handlingar och andra konfidentiella upplysningar.
2. För att det skall föreligga ett avtal i den mening som avses i artikel 85.1 i EEG-fördraget räcker det att de ifrågavarande företagen har uttryckt sin gemensamma vilja att bete sig på ett bestämt sätt på marknaden. Så är fallet när det förelåg enighet mellan flera företag om att uppnå mål i fråga om priser och försäljningsvolymmer.
3. Artikel 85 i fördraget skall tillämpas på konkurrensbegränsande samverkan som inte längre pågår men vars verkan består efter det att de formellt upphört.
4. De kriterier på samordning och samarbete som gör det möjligt att bestämma begreppet samordnat förfarande skall förstås mot bakgrund av grundtanken i fördragets konkurrensregler, enligt vilken varje näringsidkare på ett självständigt sätt skall bestämma vilken affärspolicy han ämnar följa inom den gemensamma marknaden. Detta krav på självständighet utesluter visserligen inte rätten för näringsidkarna att på ett förnuftigt sätt anpassa sig

till sina konkurrenters konstaterade eller förväntade beteende. Självständighetskravet hindrar dock bestämt varje sådan direkt eller indirekt kontakt mellan företag som har till syfte eller resultat antingen att påverka en aktuell eller potentiell konkurrents beteende på marknaden eller att orientera en sådan konkurrent om det beteende på marknaden som det ifrågavarande företaget har beslutat sig för – eller överväger – att självt iakttä.

Det utgör ett samordnat förfarande att delta i sammanträden som har till syfte att fastställa mål för priser och försäljningsvolymerna och under vilka konkurrenterna utbyter upplysningar om de priser som de avser att tillämpa, om deras lönsamhetsströklar, om de begränsningar i försäljningsvolymerna som de anser vara nödvändiga eller om deras försäljningssiffror, eftersom de deltagande företagen inte kan underlåta att ta hänsyn till de på så sätt meddelade upplysningarna när de bestämmer hur de skall bete sig på marknaden

5. Artikel 85.1 i fördraget innehåller inte någon särskild karakteristik när det gäller en överträdelse som visserligen är komplex men som ändå utgör en enda överträdelse eftersom den består av ett fortlöpande beteende som karakteriseras av ett enda syfte

och som samtidigt innefattar faktiska omständigheter som skall anses som "avtal" och faktiska omständigheter som skall anses som "samordnade förfaranden". En sådan överträdelse kan därför karakteriseras som "ett avtal och ett samordnat förfarande" utan att det samtidigt och kumulativt krävs bevis för att var och en av dessa faktiska omständigheter uppfyller förutsättningarna både för ett avtal och för ett samordnat förfarande.

6. Ett företag skall anses ha deltagit i ett avtal eller ett samordnat förfarande som kan påverka handeln mellan medlemsstater och därmed anses ha överträtt artikel 85.1 i fördraget om beteendet hos de deltagande företagen tillsammans kan leda till ett sådant resultat, oavsett verkan av det förstnämnda företagens individuella deltagande.
7. Den omständigheten att ett beslut om tillämpning av konkurrensreglerna inte hänvisar till förhørsombudets rapport utgör inte ett åsidosättande av artikel 190 i fördraget eftersom nämnda rapport, vars överlämnande till den rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor eller till kommissionen inte föreskrivs någonstans, inte utgör ett yttrande som skall inhämtas av kommissionen i dess egenskap av beslutande organ.

8. När det gäller att fastställa det bötesbelopp som skall åläggas på grund av ett åsidosättande av fördragets konkurrensregler skall det förhållande att kommissionen redan tidigare slagit fast att ett företag överträtt konkurrensreglerna och i förekommande fall

ålagt företaget ett straff för detta betraktas som en försvårande omständighet för företaget, medan frånvaron av tidigare överträdelser utgör en normal omständighet som kommissionen inte behöver ta hänsyn till som en förmildrande omständighet.